

Stk. 2 angår endelige påstandsdokumenter, der er indleveret i medfør af retsplejelovens § 356 a. Anmodninger om aktindsigt i dokumenter, der indholdsmæssigt svarer til (og eventuelt er betegnet som) endelige påstandsdokumenter, men hvor retten ikke har pålagt parterne at indlevere endelige påstandsdokumenter, jf. § 356 a, vil skulle behandles efter reglerne om aktindsigt i øvrigt, dvs. den foreslåede § 41 d (særlig interesse) eller den foreslåede § 41 g (meroffentlighed).

Stk. 1 og 2 er udtryk for, at der som udgangspunkt er adgang for enhver til at få udleveret kopi af de dér nævnte dokumenter. Som nævnt er formålet med § 41 c imidlertid at ligestille disse dokumenter med domme og kendelser, og der bør derfor også gælde samme undtagelser og begrænsninger i retten til aktindsigt som foreslået for domme og kendelser.

Stk. 3 gør derfor de undtagelser og begrænsninger i retten til aktindsigt, som foreslås i § 41 b, stk. 2 og 3, tilsvarende anvendelige på aktindsigt i henhold til § 41 c, stk. 1 og 2. Med hensyn til det nærmere indhold af undtagelserne og begrænsningerne henvises til bemærkningerne til § 41 b.

Ligesom den foreslåede § 41 b regulerer den foreslåede § 41 c aktindsigt i form af udlevering af kopi, herunder i elektronisk form, hvis dokumentet foreligger i elektronisk form hos retten. Der er naturligvis ikke noget til hinder for efter anmodning at give aktindsigt i form af *gennemsyn* som alternativ til udlevering af kopi, hvis det forekommer hensigtsmæssigt.

Med hensyn til *fremgangsmåden* ved behandlingen af anmodninger om aktindsigt henvises til den foreslåede § 41 e og bemærkningerne hertil. Om *betaling* for udleverede kopier henvises til pkt. 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 41 d

Bestemmelsen angår aktindsigt for andre end parter i de tilfælde, der ikke er reguleret af de foreslåede §§ 41 a-41 c. Bestemmelsen er udtryk for en modernisering af de gældende regler i retsplejelovens § 41 og er for straffesagers vedkommende samtidig udtryk for, at reglerne om aktindsigt hos politiet og anklagemyndigheden samles i retsplejeloven. Dette indebærer, at forvaltningslovens § 18 fremover kun vil gælde i straffesager, der behandles ved andre administrative myndigheder end politiet og anklagemyndigheden, jf. lovforslagets § 2.

Formålet med bestemmelsen er først og fremmest at give adgang til dokumenter, når ansøgeren kan godtgøre at have en særlig interesse heri, herunder med

henblik på en verserende retssag. En part i en verserende civil sag har også mulighed for at anmode om et editionspålæg efter retsplejelovens § 298 eller § 299. Selv om der i denne situation er en vis overlapning mellem § 41 d og §§ 298 og 299, træffes afgørelserne efter de respektive bestemmelser uafhængigt af hinanden ud fra de betingelser, som fremgår af hver af bestemmelserne. Dette adskiller sig ikke fra, at retsplejelovens §§ 298 og 299 og forvaltningslovens og offentlighedslovens regler om aktindsigt også er uafhængige af hinanden. Retsplejerådet forventer i sine senere overvejelser om edition i civile sager at inddrage forholdet mellem edition og regler om aktindsigt, særligt med hensyn til retssager, hvor det offentlige er part (jf. betænkningen side 227), men såvel efter de gældende som efter de nu foreslåede regler er edition og aktindsigt uafhængige af hinanden.

Den foreslåede § 41 d gælder for det første for aktindsigt i andre typer af dokumenter end dem, der er omfattet af de foreslåede §§ 41 a-41 c (domme og kendelser, skriftlig forelæggelse og procedure og endelige påstandsdokumenter). Bestemmelsen gælder således bl.a. for andre retsbogstilførsler, processkrifter, anklageskrifter, politirapporter og dokumenter, der benyttes som bevis, jf. nærmere nedenfor.

Bestemmelsen gælder dernæst for de typer af dokumenter, der er omfattet af de foreslåede §§ 41 a-41 c, men hvor sagen eller dokumentet konkret helt eller delvis er undtaget fra aktindsigt efter disse regler, fordi en af de foreslåede undtagelser finder anvendelse. Som eksempler på undtagne sager kan nævnes straffesager, der er endeligt afsluttet for mere end 1 år siden, og sager om ægteskab og forældremyndighed. Som eksempler på, at et dokument helt eller delvis kan være undtaget, kan nævnes gengivelsen af forklaringer afgivet for lukkede døre, og oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold eller virksomheders erhvervshemmeligheder.

Hvis den, der søger aktindsigt, kan godtgøre en særlig interesse i at få aktindsigt, kan et afslag på aktindsigt efter de foreslåede regler i §§ 41 a-41 c således følges op af en anmodning om aktindsigt efter den foreslåede § 41 d, hvor ansøgerens interesse i aktindsigt indgår i afvejningen. Det må imidlertid antages, at den væsentlige udvidelse af offentlighedens aktindsigt i domme og kendelser mv., som de foreslåede §§ 41 a-41 c er udtryk for, vil medføre, at aktindsigt efter den foreslåede § 41 d vil få væsentligt mindre praktisk betydning end aktindsigt efter den gældende § 41.

Den foreslåede § 41 d omfatter alle sager ved domstolene, både civile sager og straffesager, og inden for